

31989L0552

17.10.1989

EUROOPA ÜHENDUSTE TEATAJA

L 298/23

NÕUKOGU DIREKTIIV,

3. oktoober 1989,

teleringhäälingutegevust käsitlevate liikmesriikide teatavate õigus- ja haldusnormide kooskõlastamise kohta

(89/552/EMÜ)

EUROOPA ÜHENDUSTE NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Majandusühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 57 lõiget 2 ja artiklit 66,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut, ⁽¹⁾koostöös Euroopa Parlamendiga, ⁽²⁾võttes arvesse majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust ⁽³⁾

ning arvestades, et:

asutamislepingus sätestatud ühenduse eesmärkide hulka kuuluvad üha tugevama liidu loomine Euroopa rahvaste vahel, ühenduse kuuluvate riikide vaheliste lähedaste suhete edendamine, ühenduse riikide majandus- ja sotsiaalarengu tagamine Euroopat jagavate tõkete kõrvaldamiseks võetavate ühismeetmete abil, Euroopa rahvaste elutingimuste jätkuva parandamise soodustamine ning rahu ja vabaduse säilitamise ja tugevdamise tagamine;

asutamislepinguga nähakse ette ühisturu rajamine, sealhulgas teenuste vaba liikumise tõkete kaotamine liikmesriikide vahel ja selle süsteemi sisseadmine, mis tagab, et ühisturul ei toimu konkurentsimoonusi;

mitmesuguste tehnoloogiate abil üle piiride edastatavad ringhäälingusaated on üks ühenduse eesmärkide saavutamise viise; tuleks võtta meetmeid, et võimaldada ja tagada üleminek siseriiklikelt turgudel ühisele programmide tootmise ja levitamise turule ning

luua ausa konkurentsi tingimused, ilma et see piiraks teleringhäälingu teenuste rolli avalike huvide teenimisel;

Euroopa Nõukogu on vastu võtnud piiriülese televisiooni Euroopa konventsiooni;

asutamislepinguga nähakse ette direktiivide väljaandmine õigusnormide kooskõlastamiseks, et hõlbustada tegevuse alustamist füüsilisest isikust ettevõtjana;

tavatingimustes on teleringhääling teenus asutamislepingus määratletud tähenduses;

asutamislepinguga nähakse ette kõikide tavaliselt tasu eest osutatavate teenuste vaba liikumine olenemata teenuste kultuurilisest või muust olemusest ja ilma piiranguteta liikmesriikide nende kodanike suhtes, kes elavad muus ühenduse riigis kui teenuse saajad;

televisiooniteenuste edastamise ja levitamise suhtes kohaldatuna on see õigus samuti erivorm ühenduse õiguse üldisemast põhimõttest, nimelt sõnavabadusest, mis sisaldub kõikide liikmesriikide ratifitseeritud inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni artikli 10 lõikes 1; sel põhjusel peab teleprogrammide edastamist ja levitamist käsitlevate direktiivide väljaandmine tagama nende teenuste vaba liikumise eespool nimetatud artikli kohaselt ning ainult kõnealuse artikli lõikes 2 ja asutamislepingu artikli 56 lõikes 1 määratud piirangutega;

televisiooniorganisatsioonide ja kaabellevivõrgu operaatorite tegevust käsitlevates liikmesriikide õigusnormides ja haldusmeetmetes on erinevusi, millest mõned võivad tõkestada ringhäälingusaadete vaba liikumist ühenduses ja põhjustada ühisturul konkurentsimoonusi;

⁽¹⁾ EÜT C 179, 17.7.1986, lk 4.

⁽²⁾ EÜT C 49, 22.2.1988, lk 53 ja EÜT C 158, 26.6.1989.

⁽³⁾ EÜT C 232, 31.8.1987, lk 29.

asutamislepingu kohaselt tuleb ühenduses kaotada kõik sellised ringhäälinguteenuste osutamise vabaduse piirangud;

selline piirangute kaotamine peab toimuma koos kohaldatavate õigusaktide kooskõlastamisega; nimetatud kooskõlastamine peab olema suunatud kõnealuse erialategevuse ning üldisemalt teabe ja ideede vaba liikumise hõlbustamisele ühenduses;

sellest tulenevalt on vajalik ja piisav, et kõikide ringhäälingusaadete osas täidetakse selle liikmesriigi õigusakte, kust need pärinevad;

käesoleva direktiiviga kehtestatakse miinimumnormid, mis on vajalikud ringhäälingusaadete edastamise vabaduse tagamiseks; seetõttu ei mõjuta direktiiv liikmesriikide ja nende ametiasutuste vastutust programmide korralduse — sealhulgas tegevusload, haldusalased load ja maksustamine — rahastamise ja sisu eest; seetõttu ei mõjutata liikmesriikide kultuurilise arengu sõltumatust ja kultuuri mitmekesisust ühenduses;

on vaja, et ühisturul täidetakse kõikide ühendusest pärinevate ja seal vastuvõtmiseks mõeldud ringhäälingusaadete, eelkõige teises liikmesriigis vastuvõtmiseks mõeldud ringhäälingusaadete osas päritoluliikmesriigi õigusakte, mida kohaldatakse selle liikmesriigi avalikkusele mõeldud ringhäälingusaadete suhtes, ja käesoleva direktiivi sätteid;

nõue, et päritoluliikmesriik peaks tagama ringhäälingusaadete vastavuse käesoleva direktiiviga kooskõlastatud siseriiklike õigusaktidega, on ühenduse õiguse kohaselt piisav tagamaks ringhäälingusaadete vaba liikumine, ilma et vastuvõtjaliikmesriikides teostataks samadel põhjustel teistkordset kontrolli; vastuvõtjaliikmesriik võib siiski erandjuhul ja eritingimustel ajutiselt peatada telesaadete taasedastamise;

on hädavajalik, et liikmesriigid tagavad kõikide selliste toimingute vältimise, mis võivad ohustada teleprogrammide vaba liikumist ja

nendega kauplemist või mis võivad soodustada valitseva seisundi tekkimist, mis võib põhjustada televisiooni kaudu edastatava teabe ja kogu teabevisetori mitmekesisuse ja vabaduse piiramist;

käesolev direktiiv piirdub ainult teleringhäälingu eeskirjadega, ilma et see piiraks ühenduse edaspidiste ühtlustavate õigusaktide kohaldamist, eriti nende kohustuslike nõuete täitmiseks, mis käsitlevad tarbijate kaitsmist ning äritehingute ja konkurentsi ausust;

sellest olenemata on kooskõlastamine vajalik, et hõlbustada kultuuriliste eesmärkidega programme tootvatel isikutel ja majandusharudel tegevuse alustamist ja jätkamist;

ühenduse kõiki era- ja avalikke teleprogramme käsitlevad miinimumnõuded Euroopa audiovisuaalsele toodangule on vahendeespool nimetatud majandusharudes tootmise, sõltumatu tootmise ja levitamise edendamiseks, täiendades muid vahendeid, mille kohta on ettepanekud sellesama eesmärgi edendamiseks juba tehtud või tegemisel;

seetõttu on vaja edendada liikmesriikide teletooteturgude kasvu, et saavutada vajalike investeeringute tagasisaamiseks piisav suurus mitte ainult ühiste eeskirjade kehtestamise teel, millega hõlvatakse siseriiklikud turud, vaid ka nähes Euroopa toodangule võimaluse korral ja asjakohaste vahenditega ette suurema osa kõikides liikmesriikides edastatavate teleprogrammide mahust; võimaldamaks nende eeskirjade kohaldamise ja eesmärkide saavutamise jälgimist, esitavad liikmesriigid komisjonile aruande käesoleva direktiiviga Euroopa päritoluga teostele ja sõltumatule toodangule reserveeritud saateaja osatähtsuse kohaldamise kohta; sellise osatähtsuse arvutamisel tuleb arvesse võtta Kreeka Vabariigi ja Portugali Vabariigi eriolukorda; komisjon peab teatama nendest aruannetest teistele liikmesriikidele ja lisab aruannetele vajaduse korral arvamuse, võttes eelkõige arvesse saavutatud edu võrreldes eelnenud aastatega, uute ringhäälingusaadete osakaalu programmis, uute televisiooniorganisatsioonide eriasjaolusid ja väikese audiovisuaalse tootmisvõimsuse või kitsa keelealaga riikide eriolukorda;

selleks tuleks "Euroopa päritoluga teosed" määratleda nii, et see ei piiraks liikmesriikide võimalust ühenduse õigust täites ja käesoleva direktiivi eesmärke arvesse võttes seda määratlust kooskõlas artikli 3 lõikega 1 nende jurisdiktsiooni all olevate televisiooniorganisatsioonide suhtes täpsustada;

on oluline leida asjakohased ja ühenduse õigusega kooskõlas olevad vahendid ja menetlused, et edendada nende eesmärkide rakendamist, pidades silmas sobivate meetmete võtmist, et soodustada Euroopa audiovisuaalsete toodete tootmist, arendamist ja levitamist, eelkõige väikese tootmisvõimsuse või kitsa keelealaga riikides;

Euroopa toodangu arendamiseks võib kohaldada siseriiklike toetuskavasid, kui need on kooskõlas ühenduse õigusega;

kohustus võimalust mööda edastada teatava osa jooksul saateajast ringhäälinguorganisatsioonidest sõltumatute tootjate toodetud sõltumatut toodangut soodustab uute teletoodangu allikate, eelkõige väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete tekkimist; see pakub uusi võimalusi ja turuväljundeid loovatele annetele ning kultuurierialadel ja kultuuri valdkonnas töötavatele inimestele; liikmesriigid peaksid sõltumatu tootja mõiste määratlemisel seda eesmärki arvesse võtma, pöörates asjakohast tähelepanu väike- ja keskmise suurusega tootjatele ning lubades televisiooniorganisatsioonide ühistootmisega tegelevatel tütaretevõtjatel rahastamise osaleda;

liikmesriikidel on vaja võtta meetmeid tagamaks, et teose esimese kinolinastuse ja esimese telelinastuse vahele jääb teatav ajavahe-
mik;

liikmesriigid võivad teatava keele aktiivse soodustamise võimaldamiseks kehtestada üksikasjalikumaid või rangemaid eeskirju, eelkõige keelenõuete osas, kui need eeskirjad on kooskõlas ühenduse õigusega, eriti kui neid ei kohaldata teistest liikmesriikidest pärinevate ringhäälingusaadete taasedastamise suhtes;

tarbijate kui televaatajate huvide täielikuks ja nõuetekohaseks tagamiseks on hädavajalik, et telereklaami suhtes kohaldataks teatavat hulka miinimumnorme ja -nõudeid ning et liikmesriikidel on õigus kehtestada üksikasjalikumaid või rangemaid eeskirju ja teatavatel asjaoludel seada nende jurisdiktsiooni all olevatele televisiooniorganisatsioonidele erinevaid tingimusi;

liikmesriigid, võttes asjakohaselt arvesse ühenduse õigust ja üksnes oma riigi territooriumile mõeldud ringhäälingusaadete suhtes, mida ei või otseselt ega kaudselt vastu võtta üheski teises liikmesriigis, peavad saama kehtestada erinevaid tingimusi reklaami paigutamisele ja erinevaid piirmäärasid reklaami mahule, et edendada kõnealust liiki ringhäälingusaateid;

on vaja keelata igasugune telereklaam, kus reklaamitakse sigarette ja muid tubakatooteid, sealhulgas kaudset liiki reklaam, kus, olgugi et ei nimetata otseselt tubakatooteid, üritatakse reklaamikeelust kõrvale hoida, kasutades tubakatoodete või selliste ettevõtjate marginimetusi, sümboleid või muid omaseid tunnusjooni, kelle teadaoleva või põhitegevuse hulka kuulub kõnealuste toodete tootmine või müük;

samamoodi on vaja keelata igasugune telereklaam ravimitele ja raviteenustele, mis on selles liikmesriigis, kelle jurisdiktsiooni alla ringhäälinguorganisatsioon kuulub, kättesaadavad üksnes arsti ettekirjutuse alusel, ning kehtestada ranged nõuded alkoholitoodete telereklaamile;

pidades silmas sponsorluse suurenevat tähtsust programmide rahastamisel, tuleks kehtestada asjakohased eeskirjad;

lisaks sellele on vaja kehtestada eeskirjad alaealiste kehalise, vaimse ja moraalse arengu kaitsmiseks saadetes ja telereklaamis;

kuigi tavaliselt on televisiooniorganisatsioonidel kohustus tagada, et saadetes esitatakse asjaolusid ja sündmusi erapooletult, on sellest olenemata tähtis, et neil peaksid lasuma vastulause esitamise õiguse või võrdväärsete õiguskaitsevahendite osas sellised erikohustused, et iga isik, kelle õigustatud huve on kahjustatud edastatud teleprogrammi käigus esitatud väitega, võib kõnealust õigust või õiguskaitsevahendit tõhusalt kasutada,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

I PEATÜKK

Mõisted

Artikkel 1

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) *telinghääling* — avalikkusele vastuvõtmiseks mõeldud kodeerimata või kodeeritud teleprogrammide esialgne edastus kaabli või eetri, sealhulgas satelliidi kaudu. See hõlmab ettevõtjate vahelist programmide edastamist, eesmärgiga neid avalikkusele edasi saata. See ei hõlma sideteenuseid, mille abil edastatakse teavet või muid teateid üksiktellimuse alusel, nagu fakside edastamine, elektroonilised andmepangad ja muud sellised teenused;
- b) *telereklaam* — igasugune kaubanduse, äri, käsitöö või kutsealaga seotud teadaanne, mida avalik-õiguslik isik või eraettevõtja edastab tasuta või samalaadse hüvitise eest, et reklaamida tasuta eest pakutavaid kaupu või osutatavaid teenuseid, kaasa arvatud kinnisvara ning õigused ja kohustused.

Välja arvatud artikli 18 kohaldamisel, ei hõlma see avalikkusele suunatud otsepakkumisi toodete müügiks, ostmiseks või rentimiseks ega teenuste osutamiseks tasu eest;

- c) *varjatud reklaam* — kaubatootja või teenusepakkuja kaupade, teenuste, nime, kaubamärgi või tegevuse esitamine programmides sõnas või pildis, kui ringhäälinguorganisatsiooni eesmärk on sellise esitusega pakkuda reklaami ja kui see võib avalikkust esituse olemuse osas eksitada. Sellist esitamist käsitletakse tahtlikuna, eriti kui seda tehakse tasu või samalaadse hüvitise eest;
- d) *sponsorlus* — teleringhäälingutegevuses või audiovisuaalsete teoste tootmises mitteosaleva avalik-õigusliku isiku või eraettevõtja osalemine teleprogrammide rahastamisel, eesmärgiga reklaamida oma nime, kaubamärki, mainet, tegevust või tooteid.

II PEATÜKK

Üldsätted

Artikkel 2

1. Iga liikmesriik tagab, et kõik telesaated, mida edastavad:

- tema jurisdiktsiooni all olevad ringhäälinguorganisatsioonid või
- ringhäälinguorganisatsioonid, kes, olgugi et nad ei ole ühegi liikmesriigi jurisdiktsiooni all, kasutavad kõnealuse liikmesriigi võimaldatud sagedust või satelliitvõimsust või selles liikmesriigis asuvat satelliitside juhtimiskeskust,

täidavad kõnealuses liikmesriigis avalikkusele mõeldud ringhäälingusaadete suhtes kohaldatavaid õigusakte.

2. Liikmesriigid tagavad teistest liikmesriikidest pärinevate telesaadete vastuvõtmisvabaduse ja ei piira nende taasedastamist oma territooriumil põhjustel, mis kuuluvad käesoleva direktiiviga kooskõlastavatesse valdkondadesse. Liikmesriigid võivad telesaadete taasedastamise ajutiselt peatada, kui on täidetud järgmised tingimused:

- a) teisest liikmesriigist edastatav telesaade rikub selgelt, oluliselt ja raskelt artikli 22 sätteid;
- b) eelnenud 12 kuu jooksul on ringhäälinguorganisatsioon kõnealust sätet rikkunud vähemalt kaks korda;
- c) asjaomane liikmesriik on ringhäälinguorganisatsioonile ja komisjonile kirjalikult teatanud väidetavatest rikkumistest ja oma kavatsusest piirata taasedastamist, kui taoline rikkumine toimub uuesti;

d) nõupidamised edastava riigi ja komisjoniga ei ole andud rahuldavat lahendust 15 päeva jooksul alates punktis c nimetatud teatamisest ja väidetav rikkumine on jätkuv.

Komisjon tagab, et peatamine on kooskõlas ühenduse õigusega. Komisjon võib nõuda asjaomaselt liikmesriigilt ühenduse õigusega vastuolus oleva peatamise viivitamatut lõpetamist. Käesoleva sätte ei piira ühegi menetluse, õiguskaitselahendi ega sanktsiooni kohaldamist kõnealuse rikkumise suhtes selles liikmesriigis, kelle jurisdiktsiooni alla asjaomane ringhäälinguorganisatsioon kuulub.

3. Käesolevat direktiivi ei kohaldata üksnes mitteliikmesriikides vastuvõtmiseks mõeldud ringhäälingusaadete suhtes, mida ei võeta otseselt ega kaudselt vastu ühes või mitmes liikmesriigis.

Artikkel 3

1. Liikmesriigid võivad nende jurisdiktsiooni all olevate televisiooniorganisatsioonide suhtes kohaldada käesoleva direktiiviga reguleeritud valdkondades üksikasjalikumaid või rangemaid eeskirju.

2. Liikmesriigid tagavad asjakohaste vahenditega ja oma õigusaktide raames, et nende jurisdiktsiooni all olevad televisiooniorganisatsioonid täidavad käesoleva direktiivi sätteid.

III PEATÜKK

Teleprogrammide levitamise ja tootmise edendamine

Artikkel 4

1. Võimaluse korral tagavad liikmesriigid asjakohaste vahenditega, et ringhäälinguorganisatsioonid reserveerivad artiklis 6 määratletud tähenduses Euroopa päritoluga teostele suurema osa oma saateajast, välja arvatud uudiste, spordisündmuste, ajaviitemängude, reklaami ja teleteksti edastamiseks määratud aeg. Selline osakaal tuleks saavutada järk-järgult, täites asjakohaseid nõudeid ja pidades silmas ringhäälinguorganisatsiooni kohustust pakkuda oma vaatajaskonnale nii teabe-, haridus-, kultuuri- kui ka meelelahutussaadeteid.

2. Kui lõikes 1 sätestatud osakaalu ei ole võimalik saavutada, ei tohi see olla väiksem kui 1988. aasta keskmine asjaomases liikmesriigis.

Kreeka Vabariigi ja Portugali Vabariigi puhul asendatakse 1988. aasta 1990. aastaga.

3. Alates 3. oktoobrist 1991 esitavad liikmesriigid komisjonile iga kahe aasta tagant aruande käesoleva artikli ja artikli 5 kohaldamise kohta.

Selles aruandes sisaldub eelkõige statistiline ülevaade käesolevas artiklis ja artiklis 5 nimetatud osakaalude saavutamisest iga teleprogrammi osas, mis kuulub asjaomase liikmesriigi jurisdiktsiooni alla, ning kõnealuse osakaalu mittesaavutamise korral iga üksikjuhu põhjused ja osakaalu saavutamiseks võetud või kavandatud meetmed.

Komisjon teatab nendest aruannetest, millele ta lisab vajaduse korral arvamuse, teistele liikmesriikidele ja Euroopa Parlamendile. Komisjon tagab, et käesolevat artiklit ja artiklit 5 kohaldatakse kooskõlas asutamislepingu sätetega. Komisjon võib oma arvamuses eelkõige arvesse võtta saavutatud edu võrreldes eelnenud aastatega, uute ringhäälingusaadete osakaalu programmist, uute televisiooniorganisatsioonide eriasjaolusid ja väikese audiovisuaalse tootmisvõimsuse või kitsa keelealaga riikide eriolukorda.

4. Hiljemalt viienda aasta lõpus alates käesoleva direktiivi vastuvõtmisest kontrollib nõukogu käesoleva artikli rakendamist komisjoni aruande põhjal, millele on lisatud komisjoni arvates asjakohased muutmissetpanekud.

Selleks võetakse komisjoni aruandes lõike 3 alusel liikmesriikide esitatud teabe põhjal eelkõige arvesse ühenduse turu arengut ja rahvusvahelist olukorda.

Artikkel 5

Võimaluse korral tagavad liikmesriigid asjakohaste vahenditega, et ringhäälinguorganisatsioonid reserveerivad ringhäälinguorganisatsioonidest sõltumatute tootjate loodud Euroopa päritoluga teostele vähemalt 10 % oma saateajast, välja arvatud uudiste, spordisündmuste, ajaviitemängude, reklaami ja teleteksti edastamiseks määratud aeg, või liikmesriigi äranägemisel vähemalt 10 % oma programmide eelarvest. Selline osakaal tuleks saavutada järk-järgult, täites asjakohaseid nõudeid ja pidades silmas ringhäälinguorganisatsiooni kohustust pakkuda oma vaatajaskonnale nii teabe-, haridus-, kultuuri- kui ka meelelahutussaadeteid; see tuleb saavutada piisava osakaalu reserveerimisega uutele teostele, s.o teostele, mis edastatakse viie aasta jooksul alates nende valmistamisest.

Artikkel 6

1. Käesoleva peatüki kohaldamisel tähendavad "Euroopa päritoluga teosed" järgmist:

a) ühenduse liikmesriikidest pärinevad teosed ja Saksamaa Liitvabariigi jurisdiktsiooni all olevate televisiooniorganisatsioonide

nide puhul teosed, mis pärinevad Saksamaa nendelt territooriumitelt, kus põhiseadust ei kohaldata, ja mis vastavad lõike 2 tingimustele;

b) piiriülese televisiooni Euroopa konventsiooni osalisteks olevatest kolmandatest Euroopa riikidest pärinevad teosed, mis vastavad lõike 2 tingimustele;

c) muudest kolmandatest Euroopa riikidest pärinevad teosed, mis vastavad lõike 3 tingimustele.

2. Lõike 1 punktides a ja b nimetatud teosed on need, mis on põhiosas valminud koostöös ühes või mitmes lõike 1 punktides a ja b nimetatud riigis elavate autorite ja töötajatega, tingimusel et need teosed vastavad ühele järgmisest kolmest tingimusest:

a) teose on valmistanud üks või mitu tootjat, kes asuvad ühes või mitmes nimetatud riigis; või

b) teoste tootmist jälgib ja kontrollib tegelikkuses üks või mitu tootjat, kes asuvad ühes või mitmes nimetatud riigis; või

c) nendes riikides asuvate ühistootjate panus moodustab ühistootmise kogukuludest rohkem kui pool ja ühistootmist ei kontrolli üks ega mitu väljaspool kõnealuseid riike asuvat tootjat.

3. Lõike 1 punktis c nimetatud teosed on valmistanud täielikult või ühistoodanguna ühes või mitmes liikmesriigis asuvate tootjatega sellised tootjad, kes asuvad ühes või mitmes kolmandas Euroopa riigis, kellega ühendus sõlmib kokkuleppeid asutamislepingus sätestatud korras, kui need teosed on põhiosas valmistatud koostöös ühes või enam Euroopa riigis asuvate autorite ja töötajatega.

4. Teoseid, mis ei ole Euroopa päritoluga teosed lõikes 1 määratletud tähenduses, kuid mis on põhiosas valmistatud koostöös ühes või enam liikmesriigis elavate autorite ja töötajatega, käsitletakse Euroopa päritoluga teostena ulatuses, mille moodustab tootmise kogukuludest ühenduse ühistootjate panus.

Artikkel 7

Liikmesriigid tagavad, et nende jurisdiktsiooni all olevad televisiooniorganisatsioonid ei edasta ühtegi kinematograafiateost enne, kui teose esimesest kinolinastusest mõnes ühenduse liikmesriigis on möödunud kaks aastat, välja arvatud juhul, kui teose autoriõiguse omanikud ja ringhäälinguorganisatsioon on kokku leppinud teisiti; koos ringhäälinguorganisatsiooniga ühistoodanguna valmistatud kinematograafiateoste puhul on see ajavahemik üks aasta.

Artikkel 8

Kui liikmesriigid peavad seda keelepoliitilistel põhjustel vajalikuks, võivad nad ühenduse õigust täites kehtestada nende jurisdiktsiooni all olevate televisiooniorganisatsioonide mõnede või kõikide programmide suhtes üksikasjalikumaid või rangemaid eeskirju, eriti keelenõuete osas.

Artikkel 9

Käesolevat peatükki ei kohaldata kohalike telesaadete suhtes, mis ei kuulu siseriikliku televõrgu alla.

IV PEATÜKK

Telereklaam ja sponsorlus*Artikkel 10*

1. Telereklaam on sellisena hõlpsasti äratuntav ja seda hoitakse programmi muudest osadest lahus optiliste ja/või akustiliste vahendite abil.

2. Eraldiseisvad reklaamilõigud on erand.

3. Reklaamis ei kasutata alalävisele tajule suunatud võtteid.

4. Varjatud reklaam on keelatud.

Artikkel 11

1. Reklaam paigutatakse saadete vahele. Kui käesoleva artikli lõigetes 2–5 esitatud tingimused on täidetud, võib reklaami paigutada ka saadetes nii, et see ei kahjusta saate terviklikkust ja väärtust, võttes arvesse saate loomulikke pause, kestust ja olemust, ning ei kahjusta ka autoriõigust omavate isikute õigusi.

2. Iseseisvatest osadest koosnevate saadete või spordisaadete puhul ning vaheaegadega liigendatud ürituste ja esituste puhul paigutatakse reklaam ainult saate osade vahele või vaheaegadele.

3. Selliste audiovisuaalsete teoste edastamise korral nagu üle 45-minutilise kestusega mängu- ja telefilmid (välja arvatud seeriafilmid, meelelahutussaadet ja dokumentaalfilmid) võib teha ühe katkestuse iga 45-minutilise täispikkusega ajavahemiku kohta. Teine katkestus on lubatud, kui saade kestab vähemalt 20 minutit kauem kui kaks või rohkem 45-minutilise täispikkusega ajavahemikku.

4. Kui reklaamiga katkestatakse muu kui lõikes 2 nimetatud saade, peab järjestikuste reklaamipauside vahe ühe saate käigus olema vähemalt 20 minutit.

5. Reklaame ei paigutata ühegi jumalateenistuse ülekandesse. Reklaamiga ei katkestata uudiste- ja ajakohaste sündmuste saateid, dokumentaalfilme, usulisi ega lastesaateid juhul, kui need kestavad vähem kui 30 minutit. Kui need kestavad 30 minutit või kauem, kohaldatakse eelmistes lõigetes sätestatut.

Artikkel 12

Telereklaam ei tohi:

- kahjustada inimväarikust;
- sisaldada mingisugust diskrimineerimist rassi, soo ega rahvuse põhjal;
- olla usuliste või poliitiliste veendumuste suhtes solvav;
- soodustada tervist või ohutust kahjustavat käitumist;
- soodustada keskkonnakaitset kahjustavat käitumist.

Artikkel 13

Igasugune sigarettide ja muude tubakatoodete telereklaam on keelatud.

Artikkel 14

On keelatud selliste ravimite ja raviteenuste telereklaam, mis on selles liikmesriigis, kelle jurisdiktsiooni alla ringhäälinguorganisatsioon kuulub, kättesaadavad üksnes arsti ettekirjutuse alusel.

Artikkel 15

Alkoholsete jookide telereklaam peab vastama järgmistele nõuetele:

- see ei või olla suunatud otseselt alaealistele ega mingil juhul kujutada alaealisi kõnealuseid jooke tarbimas;
- selles ei seostata alkoholi tarbimist kehalise suutlikkuse suurenemise ega liiklusvahendi juhtimisega;
- see ei loo kujutlust, et alkoholi tarbimine soodustab sotsiaalset või seksuaalset edukust;
- selles ei väideta, et alkoholil on raviomadusi või et see ergutab või rahustab või aitab lahendada isiklikke probleeme;
- see ei tohi soodustada alkoholi liigtarbimist ega esitada karskust või mõõdukust negatiivse omadusena;
- selles ei rõhutata, et suur alkoholisaldus on jookide positiivne omadus.

Artikkel 16

Telereklaam ei tohi põhjustada alaealiste moraalselt ega füüsiliselt kahju ning peab seetõttu vastama alaealiste kaitsmise eesmärgil järgmistele nõuetele:

- a) selles ei ergutata otseselt alaealisi ostma toodet või teenust, kasutades ära nende kogenematust või kergeusklikkust;
- b) selles ei ergutata otseselt alaealisi veenma oma vanemaid või teisi ostma reklaamitavaid kauppu või teenuseid;
- c) selles ei kasutata ära erilist usaldust, mis alaealistel on oma vanemate, õpetajate või teiste isikute vastu;
- d) selles ei näidata põhjendamatu alaealisi ohtlikes olukordades.

Artikkel 17

1. Spondeeritavad teleprogrammid peavad vastama järgmistele nõuetele:

- a) sponsor ei või mingitel asjaoludel mõjutada spondeeritavate saadete sisu ega ajastamist nii, et see ohustab ringhäälinguorganisatsiooni vastutust saadete eest ja tema sõltumatust nende toimetamisel;
- b) need peavad olema sellistena selgelt äratuntavad sponsori nime ja/või logo järgi saadete alguses ja/või lõpus;
- c) nendes ei tohi ergutada ostma või rentima sponsori või kolmanda isiku tooteid või teenuseid, eelkõige tehes erilisi reklaamivaid viiteid nendele toodetele või teenustele.

2. Teleprogramme ei või spondeerida füüsiline ega juriidiline isik, kelle põhitegevus on selliste toodete valmistamine või müümine või selliste teenuste osutamine, mille reklaamimine on artiklitega 13 ja 14 keelatud.

3. Uudiste- ja ajakohaste sündmuste saateid ei või spondeerida.

Artikkel 18

1. Reklaami maht ei tohi ületada 15 % päevamahust. Seda mahtu võib siiski suurendada 20 %ni, hõlmates selliseid reklaamivorme nagu toodete müügi, ostmise või rentimise või teenuste otsepakkumised avalikkusele, tingimusel et reklaamilõikude maht ei ületa 15 %.

2. Reklaamilõikude maht ühes tunnis ei tohi ületada 20 %.

3. Ilma et see piiraks lõike 1 sätete kohaldamist, ei ületa sellised reklaamivormid nagu toodete müügi, ostmise või rentimise või teenuste otsepakkumised avalikkusele ühte tundi päevas.

Artikkel 19

Liikmesriigid võivad saateaja ja teleringhäälingutegevuse suhtes kehtestada nende jurisdiktsiooni alla kuuluvatele televisioonorganisatsioonidele rangemaid eeskirju kui sätestatud artiklis 18, et sobitada telereklaami nõudlust avalike huvidega, võttes eelkõige arvesse:

- a) televisiooni rolli teabe, hariduse, kultuuri ja meelelahutuse pakkumisel;
- b) teabe ja meediakanalite mitmekesisuse kaitsmist.

Artikkel 20

Ilma et see piiraks artikli 3 kohaldamist, võivad liikmesriigid ühenduse õigust asjakohaselt arvesse võttes üksnes oma riigi territooriumile mõeldud ringhäälingusaadete suhtes, mida ei või üheski teises liikmesriigis otseselt ega kaudselt vastu võtta, kehtestada muid kui artikli 11 lõigetes 2–5 ja artiklis 18 sätestatud eeskirju.

Artikkel 21

Liikmesriigid tagavad oma õigusaktide raames, et telesaadete suhtes, mis ei vasta käesoleva peatüki sätetele, kohaldatakse nende sätete täitmise tagamiseks asjakohaseid meetmeid.

V PEATÜKK

Alaealiste kaitse

Artikkel 22

Liikmesriigid võtavad asjakohaseid meetmeid tagamaks, et nende jurisdiktsiooni alla kuuluvate televisioonorganisatsioonide edastatavate telesaadete hulgas ei ole selliseid saateid, eelkõige pornograafiat või põhjendamatu vägivalda, mis võivad tõsiselt kahjustada alaealiste füüsilist, vaimset või kõlbelist arengut. See säte laieneb muudele saadetele, mis tõenäoliselt kahjustavad alaealiste füüsilist, vaimset või kõlbelist arengut, välja arvatud juhul, kui ringhäälingusaate edastusaja valiku või mõne tehnilise meetme abil on tagatud, et edastuspiirkonna alaealised selliseid ringhäälingusaateid tavaliselt ei kuule ega näe.

Samuti tagavad liikmesriigid, et ringhäälingusaated ei õhuta vihkamist rassi, soo, usu või rahvuse põhjal.

VI PEATÜKK

Õigus esitada vastulause

Artikkel 23

1. Ilma et see piiraks liikmesriikide muude tsiviil-, haldus- või kriminaalõiguslike sätete kohaldamist, peab vastulause esitamise õigus või võrdväärne õiguskaitsevahend olema koda- või riik-

kondsusest olenemata igal füüsilisel või juriidilisel isikul, kelle õigustatud huve on eelkõige maine või hea nime osas kahjustatud teleprogrammis esitatud ebaõigete väidetega.

2. Vastulause esitamise õigust või võrdväärseid õiguskaitsevahendeid kohaldatakse kõikide liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvate ringhäälinguorganisatsioonide suhtes.

3. Liikmesriigid võtavad meetmeid, mis on vajalikud vastulause esitamise õiguse või võrdväärsete õiguskaitsevahendite kehtestamiseks, ja määravad kindlaks nende kasutamise korra. Eelkõige tagavad nad, et kõnealuse õiguse või võrdväärsete õiguskaitsevahendite kasutamiseks on piisavalt aega ja et nende kasutamise kord võimaldab teistes liikmesriikides elavatel või asuvatel füüsilistel või juriidilistel isikutel neid nõuetekohaselt kasutada.

4. Taotluse vastulause esitamise õiguse või võrdväärsete õiguskaitsevahendite kasutamiseks võib tagasi lükata, kui selline vastulause ei ole lõikes 1 sätestatud tingimuste kohaselt õigustatud, kui sellega kaasneks karistatav tegu, kui sellega võetaks ringhäälinguorganisatsioon tsiviilvastutusele või kui see on heade tavadega vastuolus.

5. Nähakse ette kord, mille alusel saab vastulause esitamise õiguse või võrdväärsete õiguskaitsevahendite kasutamist käsitlevaid vaidlusi kohtulikult läbi vaadata.

VII PEATÜKK

Lõppsätted

Artikkel 24

Käesoleva direktiiviga kooskõlastamata valdkondades ei mõjuta direktiiv liikmesriikide õigusi ja kohustusi, mis tulenevad kehtivatest telekommunikatsiooni või ringhäälingut käsitlevatest konventsioonidest.

Artikkel 25

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi täitmiseks vajalikud õigusnormid hiljemalt 3. oktoobril 1991. Liikmesriigid teatavad sellest viivitamata komisjonile.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas vastuvõetavate põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

Artikkel 26

Hiljemalt viienda aasta lõpus alates käesoleva direktiivi vastuvõtmiskuupäevast ja seejärel iga kahe aasta tagant esitab komisjon Euroopa Parlamendile, nõukogule ning majandus- ja sotsiaalkomiteele aruande käesoleva direktiivi kohaldamise kohta ja teeb vajaduse korral täiendavaid ettepanekuid direktiivi kohandamiseks teleringhäälingu valdkonna arengule.

Artikkel 27

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Luxembourg, 3. oktoober 1989

Nõukogu nimel

eesistuja

R. DUMAS